Lichen planus van de geslachtsdelen

Aan de vulva, in de vagina en op de eikel

Het doel van deze folder

Deze folder legt uit wat lichen planus aan de geslachtsdelen is, welke klachten het geeft en hoe het behandeld wordt. Je leest ook waarom controle belangrijk is.

Wat het is

Lichen planus is een ontsteking van de huid en de slijmvliezen. Het afweersysteem speelt een rol, de precieze oorzaak is niet bekend. Lichen planus is niet besmettelijk. Het kan voorkomen op de huid, in de mond, op de geslachtsdelen, op de hoofdhuid en aan de nagels.

Klachten

- fijne witte lijntjes, als een kantpatroon, die soms geen klachten geven
- rode, rauwe plekken en wondjes, vooral bij de ingang van de vagina en in de vagina
- een branderig gevoel, pijn en pijn bij het vrijen
- afscheiding, soms met wat bloed
- verklevingen, waardoor de kleine schaamlippen kleiner worden of de vagina nauwer
- bij mannen paarsrode of witte plekjes op de eikel

Vaak zit lichen planus ook in de mond, met witte lijntjes of pijnlijke plekken aan de binnenkant van de wangen of het tandvlees. Vertel dat aan je tandarts.

Het onderzoek

De arts stelt de diagnose meestal na het kijken. Soms is een klein stukje huid nodig voor onderzoek onder de microscoop. Lichen planus en lichen sclerosus lijken op elkaar en kunnen ook samen voorkomen. Lichen planus kan in de vagina zitten, lichen sclerosus niet.

De behandeling

Geeft lichen planus geen klachten, dan is behandeling meestal niet nodig. Bij klachten smeer je met een sterk werkende hormoonzalf (corticosteroïd) van de dermatoloog of gynaecoloog. In de vagina gaat dat soms met een zetpil of applicator. Helpt dat niet genoeg, dan zijn er andere zalven en soms tabletten.

Lichen planus aan de geslachtsdelen is vaak hardnekkig. De behandeling kan lang duren. Bij verklevingen of een nauwe vagina kan de gynaecoloog helpen. Bij pijn bij het vrijen kunnen een bekkenfysiotherapeut en een seksuoloog helpen.

Verzorging

- Was met lauw water, zonder zeep en zonder washandje. Dep droog.
- Draag ruim, katoenen ondergoed en geen strakke kleding.
- Een vette zalf, zoals vaseline, beschermt de huid.
- Stop met roken. Dat is goed voor het slijmvlies.

Controle

Bij lichen planus van de slijmvliezen is de kans op een vorm van huidkanker iets groter. Die kans is klein. Ga regelmatig op controle en kijk zelf met een spiegel. Ga eerder bij een bultje dat groeit, een ruwe of harde plek, of een wondje dat niet geneest ondanks de behandeling.

Ga naar je huisarts bij:

- jeuk, pijn of een branderig gevoel dat na 2 weken goede verzorging niet minder is
- een wondje dat niet geneest, of een bultje dat groeit
- een ruwe, harde of witte plek, of een plek die van kleur verandert
- een schimmel die steeds terugkomt
- pijn bij het vrijen
- zorgen over een soa

Bel dezelfde dag als de voorhuid vastzit achter de eikel en de eikel opzwelt, bij heel veel pijn met blaasjes of wondjes, of als je niet goed kunt plassen. Buiten kantoortijd bel je de huisartsenpost.

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont-Collen, dermatoloog, naar de NVDV-richtlijn Lichen sclerosus (2021), de NVOG-richtlijnen Vulvodynie (2019) en Premaligniteiten van de vulva (2021), de multidisciplinaire richtlijn Seksueel overdraagbare aandoeningen (2024), de NHG-Standaarden Fluor vaginalis, Dermatomycosen en Lichen sclerosus, en de patiëntenfolders van de NVDV. Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.